

Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie

ul. Wyspiańskiego 6 , 63-300 Pleszew ☎ (0-62) 7427-425

www.puppleszew.pl e-mail: popl@praca.gov.pl

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pleszewskim

**Raport roczny
2015 rok**

Październik 2016

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W POWIECIE PLESZEWSKIM W 2015 ROKU	5
II. RANKING ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH	12
III. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ	16
IV. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO	20
V. ANALIZA LOKALNEGO RYNKU PRACY NA BAZIE BADANIA KWESTIONARIUSZOWEGO PRZEDSIĘBIORSTW	28
VI. PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY	34
PODSUMOWANIE	37
INFORMACJA SYGNALNA	40

SPIS TABEL

Tabela 1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest najwyższy w 2015 roku

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest najwyższy w 2015 roku

Tabela 3. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobocia jest najmniejszy w 2015 roku

Tabela 6. Oferty pracy zgłoszone do PUP Pleszew wg wielkich grup zawodów

Tabela 7. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w 2015 roku

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

Tabela 9. Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2015 roku

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

Tabela 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku

Tabela 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów wg typu szkoły w 2015 roku

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów wg typu szkoły w 2015 roku (c.d.)

Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów wg ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku

Tabela 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów wg ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku (c.d.)

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

Rysunek 3. Wskaźnik zatrudnienia netto wg wielkich grup zawodów w 2015 roku

Rysunek 4. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Rysunek 5. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Rysunek 6. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów

Wstęp

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8, ust. 1 pkt. 3 i art. 9, ust. 1 pkt. 9) opracowanie badań oraz analiza rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi jedno z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w założeniu ma służyć pozyskiwaniu istotnych informacji dotyczących struktury bezrobocia, jak również potrzeb kadrowych pracodawców. Zgodnie z powyższą definicją ów monitoring oznacza proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, które odpowiadają za kształtowanie się popytu na pracę oraz podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym, a także formułowania na tej podstawie ocen, wniosków czy prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów takich jak: szkolenie osób bezrobotnych oraz kształcenie zawodowe.

Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w szczególności ma na celu:

- określenie kierunku oraz natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo - kwalifikacyjnej na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo - kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie właściwych kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomów, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych pod kątem promowania ich ponownego zatrudnienia.

I ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W POWIECIE PLESZEWSKIM W 2015 ROKU

Według stanu na koniec 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pleszewie **zarejestrowane były łącznie 1652 osoby bezrobotne**, w tym 1043 kobiety, co stanowi 63,13% ogółu liczby bezrobotnych. Z kolei **stopa bezrobocia** pod koniec roku sprawozdawczego ukształtowała się na poziomie **6,9%**.

Według **poziomu wykształcenia na koniec 2015 roku** najwięcej osób bezrobotnych było zarejestrowanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 557 osób, średnim zawodowym i policealnym – 421 osób, gimnazjalnym i poniżej – 323 osoby, wyższym – 177 osób oraz średnim ogólnokształcącym – 174 osoby.

Analizując dane dotyczące **czasu pozostawania bez pracy** na koniec 2015 roku najwięcej osób bezrobotnych pozostawało bez pracy od 1 do 3 miesięcy – 618 osób (w tym 365 kobiet), do 1 miesiąca – 335 osób (w tym 171 kobiet), od 3 do 6 miesięcy bez pracy pozostawały 253 osoby (w tym 181 kobiet), od 6 do 12 miesięcy – 193 osoby (w tym 142 kobiety), od 12 do 24 miesięcy – 142 osoby (w tym 98 kobiet) i powyżej 24 miesięcy – 111 osób (w tym 86 kobiet).

W danych **kategoriach wiekowych** najwięcej osób bezrobotnych na koniec 2015 roku było zarejestrowanych w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat – 492 osoby (w tym 349 kobiet) oraz od 18 do 24 lat – 356 osób (w tym 229 kobiet).

Poniższa tabela prezentuje elementarne grupy zawodów o **wysokiej liczbie osób bezrobotnych pod koniec badanego okresu**. Wśród wyżej wymienionych profesji największa liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pleszewie kreuje się w grupie zawodów – sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – na poziomie 196 osób bezrobotnych. Nieco mniej, bo 95 osób, to bezrobotni kucharze. Natomiast na podobnym poziomie (od 57 do 59 osób) kształtuje się liczba osób bezrobotnych w zawodach, takich jak: technicy mechanicy, ślusarze i pokrewni, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych.

Tabela 1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	196
5120	Kucharze	95
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	59
7222	Ślusarze i pokrewni	58
3115	Technicy mechanicy	57
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	52
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	48
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	47
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	45
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	37
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	36
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	30
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	29
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	29
5141	Fryzjerzy	28
3144	Technicy technologii żywności	21
4110	Pracownicy obsługi biurowej	20
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	20
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	19
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	19
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Jednym z istotnych elementów nadwyżki i deficytu zawodów jest **diagnoza płynności bezrobocia, czyli analiza napływu osób bezrobotnych**. W powiecie pleszewskim bezrobocie jest zjawiskiem dynamicznym, charakteryzującym się zarówno wysokim napływem, jak i odpływem osób bezrobotnych. Strukturę napływu osób bezrobotnych w danych grupach zawodów przedstawiają dane zawarte w tabeli poniżej (tab. 2).

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	464
5120	Kucharze	222
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	185
7222	Ślusarze i pokrewni	161
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	154
3115	Technicy mechanicy	152
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	149
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	137
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	137
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	117
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	96
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	87
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	74
4110	Malarze budowlani i pokrewni	70
5141	Fryzjerzy	67
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	67
7112	Murarze i pokrewni	60
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	55
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Spośród wyżej przedstawionych grup zawodów **najmniejsza liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne** przypada na specjalności, takie jak: operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, murarze i pokrewni, robotnicy wykonujący proste prace w przemyśle, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali.

Z kolei **największy napływ osób bezrobotnych** w 2015 roku charakteryzował grupę zawodu sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), osiągając 464 osoby. W roku sprawozdawczym wysoki napływ osób bezrobotnych miał miejsce także w branżach związanych z gastronomią oraz mechaniką pojazdową, wynosząc odpowiednio: 222 osoby i 185 osób. Struktura napływu bezrobotnych powyżej 100 osób w badanym okresie charakteryzuje również profesje, takie jak: ślusarze (161 osób), pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani (154 osoby), technicy mechanicy (152 osoby), piekarze i cukiernicy (149 osób) czy specjaliści do spraw zarządzania i organizacji (137osób). W okresie objętym analizą rejestrowali się także (aczkolwiek w mniejszym stopniu): stolarze meblowi (117 osób), krawce, kuśnierzy, kapelusznicy i pokrewni (96 osób), specjaliści do spraw administracji i rozwoju (87 osób), technicy rolnictwa i pokrewni (74 osoby).

Dokonując analizy ogólnej sytuacji na rynku pracy należy także zwrócić uwagę na **wskaźnik długotrwałego bezrobocia**, który informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość miernika tym więcej długotrwanie bezrobotnych danej grupie elementarnej zawodów. Miernik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100 % (w przypadku gdy, każdy bezrobotny w danej elementarnej grupie zawodów jest długotrwanie bezrobotny).

Tabela 3. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2162	Architekci krajobrazu	100,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	100,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	100,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	100,00
4227	Ankieterzy	100,00
4412	Listonosze i pokrewni	100,00
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	100,00
5312	Asystenci nauczycieli	100,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	100,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	100,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	100,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	100,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
8311	Maszyniści kolejowi i metra	100,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	100,00
9121	Praczkі ręczne i prasowacze	100,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	90,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	71,43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Dane zawarte w tabeli powyżej prezentują elementarne grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia w roku sprawozdawczym wynosił 100,00. Grupy zawodów, dla których **miernik długotrwałego bezrobocia w 2015 roku był najwyższy**, to między innymi: kierownicy w instytucjach wyspecjalizowanych gdzie indziej nie sklasyfikowani, architekci krajobrazu, położne bez specjalizacji, ankieterzy, listonosze czy asystenci nauczycieli, jak również sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/ internetowej, drukarze, praczkі ręczne i prasowacze.

Wyjątek stanowią tu grupy zawodów: rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów, dla której wskaźnik długotrwałego bezrobocia kształtuje się na poziomie 90,00 oraz operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni dla której do grupy wskaźnik wynosi 71,43.

Zmiany i tendencje na rynku pracy obrazuje także **wskaźnik płynności bezrobocia**. Jest to iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby osób zarejestrowanych w tym samym okresie. Wskaźnik mniejszy od 1 informuje, że wyrejestrowano mniejszą liczbę bezrobotnych aniżeli zarejestrowano i stan bezrobocia zwiększył się. Wartość wskaźnika większa od 1 informuje o zmniejszaniu się stanu bezrobocia.

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	7,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	5,00
2144	Inżynierowie mechanicy	3,00
2651	Artyści plastycy	3,00
3256	Ratownicy medyczni	3,00
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	3,00
7116	Robotnicy budowy dróg	3,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	3,00
2111	Fizycy i astronomowie	2,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
3113	Technicy elektrycy	2,00
4120	Sekretarki (ogólne)	2,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	2,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	2,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Dane przedstawione powyżej (tab. 4) prezentują elementarne grupy zawodów, dla których **miernik płynności osób bezrobotnych był najwyższy** w badanym okresie. Wśród wyżej wymienionych profesji ów najwyższy wskaźnik charakteryzuje grupę robotników wykonujących prace proste w budownictwie drogowym i wodnym, osiągając w 2015 roku poziom 7,00. Na kolejnej pozycji widnieje grupa pracowników domowej opieki osobistej, dla której miernik płynności bezrobotnych w analizowanym okresie wynosił 5,00. Na tym samym poziomie wskaźnika (3,00) ukształtowały się grupy zawodów, takie jak: inżynierowie mechanicy, artyści plastycy, ratownicy medyczni, robotnicy leśni i pokrewni, robotnicy budowy dróg, operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni.

Natomiast dane wyszczególnione w formie tabelarycznej poniżej (tab. 5) zostały wyszczególnione elementarne grupy zawodów, dla których **miernik płynności osób bezrobotnych był najmniejszy** w roku sprawozdawczym. Z dokonanej analizy wynika, że stan bezrobocia w 2015 roku zwiększył się w takich grupach zawodów jak: specjaliści do spraw sieci komputerowych, barmani, pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani, inżynierowie elektrycy, inżynierowie telekomunikacji, operatorzy aparatury medycznej, ankieterzy, wydawcy posiłków, klasyfikatorzy żywności i pokrewni, pomoce domowe i sprzętaczki.

Zerowy miernik płynności osób bezrobotnych charakteryzował grupę zawodu: kartografowie i geodeci, lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia, księgowi, pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani oraz operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru.

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2165	Kartografowie i geodeci	0,00
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	0,00
3313	Księgowi	0,00
4419	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	0,33
5132	Barmani	0,33
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0,33
2151	Inżynierowie elektrycy	0,50
2153	Inżynierowie telekomunikacji	0,50
3211	Operatorzy aparatury medycznej	0,50
4227	Ankieterzy	0,50
5246	Wydawcy posiłków	0,50
7515	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	0,50
9111	Pomoce domowe i sprzętaczki	0,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Ostatnią częścią analizy ogólnej sytuacji na rynku pracy jest analiza **ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie w 2015 roku**, z których wynika, iż w roku sprawozdawczym owa jednostka zdobyła **1642 oferty pracy**. Natomiast pracodawcy zgłosili **wolne miejsca pracy na 3253 stanowiska**.

Tabela 6. Oferty pracy zgłoszone do PUP Pleszew według wielkich grup zawodów

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	PUP	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych					
	Ogółem	2082	1642	181	2263
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	5	4	20	25
2	SPECJALIŚCI	55	37	30	85
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	188	112	47	235
4	PRACOWNICY BIUROWI	221	101	16	237
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	560	445	27	587
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	6	5		6
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	644	580	2	646
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	281	270	9	290
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	122	88	30	152

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

W badanym okresie pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na stanowiska pracy wśród następujących grup zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (580 ofert), pracownicy usług i sprzedawcy (445 ofert) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (270 ofert).

Na poziomie powyżej 100 wolnych miejsc pracy w roku 2015 ukształtowały się również grupy zawodów, takich jak: pracownicy biurowi (101 ofert) czy technicy i inny średni personel (112 ofert). Najrzadziej zgłaszano zapotrzebowanie na pracowników z grupy zawodów: kierownicy (4 oferty) oraz rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (5 ofert).

II RANKING ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element monitoringu. Celem ich konstrukcji jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą lub nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingu zawodów pozwala na wskazanie kierunków i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowej. W formie tabelarycznej poniżej przedstawiono rankingi zasadniczych grup zawodów maksymalnie deficytowych i deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w badanym roku sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie deficytowe to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych, czyli wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Tabela 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+ OHP+ EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8153	Operatorzy maszyn do szycia	5	6,67	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	3	100,00	100,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	3	0,00	0,00
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	1		0,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1		0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	1	63,64	18,18
7124	Monterzy izolacji	1	0,00	0,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	1	0,00	0,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0	100,00	100,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem	0	0,00	0,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	0	100,00	0,00
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0	0,00	0,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0		0,00
2353	Lektorzy języków obcych	0	33,33	33,33
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	100,00	100,00
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	0	100,00	100,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0	33,33	33,33
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0	0,00	0,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0	0,00	0,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	0	100,00	50,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0	100,00	50,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0	50,00	50,00
4225	Pracownicy biur informacji	0	0,00	0,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	0	50,00	50,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	0	0,00	0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Elementarne grupy zawodów w których nie odnotowano osób bezrobotnych w badanym roku sprawozdawczym to m. in. operatorzy maszyn do szycia, agenci ubezpieczeniowi, robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt, kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie, monterzy izolacji, kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów, recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych).

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięcz na liczba bezrobotnych	Średniomiesięcz na liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EU RES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,08	2,00	0,04	0,00	1,00	66,67	33,33
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,08	9,75	0,11		1,50	0,00	0,00
7212	Spawacze i pokrewni	3,00	21,17	0,14	0,00	1,00	2,35	0,59
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	0,08	0,33	0,25		1,00	0,00	0,00
7123	Tynkarze i pokrewni	0,08	0,25	0,33			33,33	0,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0,42	1,00	0,42		1,00	100,00	33,33
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	4,58	6,58	0,70	0,00	1,18	2,33	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	1,08	1,42	0,76	0,00	1,00	0,00	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	3,33	4,17	0,80	0,00	1,33	12,50	12,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

W wyniku przeprowadzonej analizy danych zawartych w tabeli powyżej (tab. 8) do zawodów deficytowych w powiecie pleszewskim należy zaliczyć takie elementarne grupy zawodów jak:

- specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych),
- kierowcy samochodów ciężarowych,
- spawacze i pokrewni,
- monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych,
- tynkarze i pokrewni,
- kierowcy operatorzy wózków jezdniowych,
- pracownicy ochrony osób i mienia,
- przedstawiciele handlowi,
- pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, a odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, natomiast odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 9. Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesiąc na liczba bezrobotnych	Średniomiesiąc na liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP +EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0,58	0,58	1,00	42,86	42,86
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	0,25	0,25	1,00	100,00	33,33
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	2,00	1,92	1,04	13,04	4,35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują na 3 grupy elementarne zawodów charakteryzujących się równowagą na rynku pracy powiatu pleszewskiego w 2015 roku. Należą do nich takie grupy zawodów jak:

- projektanci grafiki i multimediiów,
- monterzy sprzętu elektronicznego,
- monterzy i serwisanci instalacji urządzeń teleinformatycznych.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w 2015 rok

MAKSYMALNA NADWYŻKA *		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
2153	Inżynierowie telekomunikacji	1
2165	Kartografowie i geodeci	1
3211	Operatorzy aparatury medycznej	1
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	1
4227	Ankieterzy	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

W zawodach maksymalnie nadwyżkowych brakuje ofert pracy w powiecie pleszewskim w takich elementarnych grupach zawodów jak: inżynierowie telekomunikacji, kartografowie i geodeci, operatorzy aparatury medycznej, pomoce domowe i sprzątaczk oraz ankieterzy.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, a długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, natomiast napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności i ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	11,50	0,17	69,00	61,54	0,90	50,00	-
5246	Wydawcy posiłków	0,83	0,08	10,00	50,00	0,50	0,00	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

W powiecie pleszewskim w 2015 roku wyróżnić można dwie grupy zawodów w których liczba osób bezrobotnych była relatywnie wysoka, a liczba dostępnych ofert pracy niska - pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne oraz wydawcy posiłków

III ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ

Kolejny etap monitoringu stanowi **analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy** zarówno od strony popytu jak i podaży. Zawiera ona dane na temat uprawnień, które najczęściej są posiadane przez osoby bezrobotne oraz dane na temat umiejętności i uprawnień wymaganych przez pracodawców w ofertach pracy. Analiza umiejętności i uprawnień została sporządzona w powiązaniu z zawodami, co pozwoliło na wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej. Zestawienie popytu i podaży umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie – czy cechy posiadane przez osoby bezrobotne w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w zgłaszanych przez nich ofertach pracy. Jeśli większość umiejętności i uprawnień najczęściej posiadanych przez bezrobotnych pokrywa się z tymi, które są poszukiwane przez pracodawców – występują po popytowej stronie rynku pracy – to można wysunąć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie. Kiedy jednak umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, od tych posiadanych przez bezrobotnych w danej grupie zawodów, to można wysunąć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno-zawodowej na badanym rynku pracy.

Tabela 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Współpraca w zespole	70,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	50,00
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	45,00
				Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	45,00
				Wywieranie wpływu	35,00
2	SPECJALIŚCI			Komunikacja ustna/ komunikatywność	46,67
				Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	46,67
				Współpraca w zespole	36,67
				Planowanie i organizacja pracy własnej	36,67

				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	30,00
3	TECHNICZY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Komunikacja ustna/ komunikatywność	48,94
				Planowanie i organizacja pracy własnej	44,68
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	44,68
				Wywieranie wpływu	36,17
				Współpraca w zespole	29,79
4	PRACOWNICY BIUROWI			Współpraca w zespole	93,75
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	93,75
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	75,00
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	62,50
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	50,00
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Komunikacja ustna/ komunikatywność	100,00
				Współpraca w zespole	100,00
				Wywieranie wpływu	81,48
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	51,85
				Planowanie i organizacja pracy własnej	51,85
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	50,00
				Współpraca w zespole	0,00
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	0,00
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,00
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Współpraca w zespole	33,33
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,63
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,00
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00

9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	50,00
			Komunikacja ustna/komunikatywność	0,00
			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00
			Współpraca w zespole	0,00

* **Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.**

** **Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).**

Z danych zawartych w tabeli powyżej (tab. 12) wynika, że u zarejestrowanych osób bezrobotnych nie odnotowano umiejętności, które były preferowane przez pracodawców w zgłaszanych ofertach pracy, co może świadczyć o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno-zawodowej na badanym rynku pracy. Osoby zarejestrowane jako bezrobotne albo nie posiadają umiejętności wymaganych na rynku pracy lub je mają, ale nie zgłaszają ich podczas rejestracji w urzędzie pracy, co utrudnia uzyskanie obiektywnych danych na ten temat.

Natomiast wśród zgłaszanych ofert pracy pracodawcy pożąдали od kandydatów do pracy zróżnicowanych umiejętności, w zależności od rodzaju zgłaszanego stanowiska pracy.

Wśród najczęściej wymaganych w ofertach pracy umiejętnościach wystąpiły w największym odsetku między innymi takie jak:

-współpraca w zespole oraz planowanie i organizacja pracy własnej, które to umiejętności były szczególnie pożądane w elementarnej grupie zawodów PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY oraz PRACOWNICY BIUROWI,

-komunikacja ustna/komunikatywność oraz wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, które były szczególnie pożądane w elementarnej grupie zawodów SPECJALIŚCI oraz TECHNICZY I INNY ŚREDNI PERSONEL oraz PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY,

-obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, która to umiejętność była szczególnie pożądana w elementarnej grupie zawodów ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY,

- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, która to umiejętność była szczególnie pożądana w elementarnej grupie zawodów PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE.

Informacje wyszczególnione w formie tabelarycznej poniżej prezentują natomiast **osoby bezrobotne bez zawodu**, których w roku 2015 odnotowano 197, co stanowiło 11,92% osób bezrobotnych ogółem (1652 osób).

Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	1 652	197	11,92%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	322	99	30,75%
zasadnicze zawodowe	558	5	0,90%
średnie ogólnokształcące	174	58	33,33%
policealne i średnie zawodowe	420	34	8,10%
wyższe	178	1	0,56%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	427	4	0,94%
technikum	173	29	16,76%
liceum ogólnokształcące	98	34	34,69%
liceum profilowane	36	19	52,78%
technikum uzupełniające	39	0	0,00%
liceum uzupełniające	7	0	0,00%
szkoła policealna	46	4	8,70%
wyższa	153	1	0,65%
brak danych źródłowych	673	106	15,75%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

W okresie sprawozdawczym **największa liczba wśród osób bezrobotnych bez zawodu** kształtowała się w grupie osób z następującym wykształceniem: gimnazjalne i poniżej (99 osób) oraz średnie ogólnokształcące (58 osób).

Z kolei analiza powyższych danych ze względu na typ ukończonej szkoły prezentuje, iż największy odsetek bezrobotnych bez zawodu (wśród osób zarejestrowanych jako bezrobotne ogółem) stanowią absolwenci liceum profilowanego (52,78%) oraz liceum ogólnokształcącego (34,69%).

IV ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

Analiza rynku edukacyjnego ma stanowić uzupełnienie wnioskowania o deficycie bądź nadwyżce zawodów na rynku pracy. Ma ona posłużyć w głównej mierze do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym. Obejmuje ona analizę uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizę sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na regionalnym rynku pracy.

Cel niniejszego rozdziału stanowi **analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych** według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, a także ukazanie **liczby absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ukończonego typu szkoły**. Dane wykorzystane w owym badaniu pochodzą z systemu informacji oświatowej (SIO MEN).

W niniejszej analizie za **absolwenta** uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

W tabelach obok danych liczbowych dotyczących liczby absolwentów i bezrobotnych absolwentów znalazł się także **wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów**, który jest miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów /kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy. Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną elementarną grupę zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Analiza ta ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed długotrwałym pozostawaniem w rejestrach urzędów pracy jako bezrobotni

Tabela 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	83	8	25	13	30,12%	15,66%
szkoła przysposabiająca do pracy	6	0	0	0	-	-
technikum	166	83	49	17	29,52%	10,24%
liceum ogólnokształcące	234	0	34	11	14,53%	4,70%
liceum profilowane	0	0	9	0		
liceum uzupełniające	-	-	0	0	-	-
szkoła policealna	30	29	12	8	40,00%	26,67%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Dane zamieszczone w formie tabelarycznej (tab. 13) prezentują liczbę absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu ukończonej szkoły w latach: 2014 i 2015. W roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy **największa liczba absolwentów** ukończyła liceum ogólnokształcące (234 osoby) oraz technikum (166 osób), z czego liczba bezrobotnych absolwentów na koniec maja 2015 roku wynosiła odpowiednio: 11 i 17 osób. Analizując wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród liczby absolwentów według stanu na koniec grudnia roku 2014 oraz stanu na koniec maja roku 2015 można zauważyć tendencję spadkową tego wskaźnika, co świadczy tym, część absolwentów głównie techników i liceów ogólnokształcących weszła na rynek pracy i nie miała trudności z uzyskaniem pracy.

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku (c.d.)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	38	38	27	71,05%
szkoła przysposabiająca do pracy	7	-	0	-
technikum	88	88	34	38,64%
liceum ogólnokształcące	237		20	8,44%
liceum profilowane	-	-	0	-
liceum uzupełniające	-	-	0	-
szkoła policealna	34	34	7	20,59%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Natomiast w roku szkolnym kończącym się w okresie sprawozdawczym liceum ogólnokształcące ukończyło 237 osób, natomiast technikum 88 osób. Z kolei znacznie mniej absolwentów opuściło mury zasadniczej szkoły zawodowej - 38 osób, szkoły policealnej - 34 osoby, czy szkoły przysposabiającej do pracy - 7 osób. **Największą liczbę bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2015 roku** odnotowano wśród absolwentów: technikum - 34 osoby, zasadniczej szkoły zawodowej - 27 osób oraz liceum ogólnokształcącego - 20 osób.

Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów według stanu na koniec grudnia 2015 roku był najwyższy wśród absolwentów szkoły zawodowej wynosząc 71,05%, co świadczy o trudnościach związanych z wejściem na rynek pracy grupy osób posiadających wykształcenie zawodowe. Może to być związane z brakiem doświadczenia zawodowego u osób kończących szkoły zawodowe, które często jest wymagane przez pracodawców w ofertach pracy. Część osób nie zdaje także egzaminu zawodowego, potwierdzającego kwalifikacje.

Tabela 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
AKADEMIA PEDAGOGIKI SPECJALNEJ IM. MARII GRZEGORZEWSKIEJ W WARSZAWIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
GNIĘŻNIEŃSKA SZKOŁA WYŻSZA MILENIUM	0	0	1	0	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W PLESZEWIE	7	0	5	3	11,63%	6,98%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ADAMA ASNYKA W KALISZU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W KOŹMINIE WIELKOPOLSKIM	0	0	1	0	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ST. STASZICA W PLESZEWIE	2	0	12	4	7,41%	2,47%
I LICEUM PROFILOWANE W PLESZEWIE	0	0	4	0	25,00%	0,00%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W PLESZEWIE	0	0	4	0	15,38%	0,00%
II LICEUM PROFILOWANE W PLESZEWIE	0	0	5	0	18,52%	0,00%
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W KALISZU	0	0	2	0	0,00%	0,00%
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W JAROCINIE	0	0	0	2	0,00%	0,00%
IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. FRYDERYKA CHOPINA	0	0	2	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	4	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK"	0	0	1	1	0,00%	0,00%
LICEUM ZAWODOWE	0	0	3	0	0,00%	0,00%
MEDYCZNE STUDIUM ZAWODOWE IM. HANNY CHRZANOWSKIEJ W OSTROWIE WLKP.	0	0	2	1	0,00%	0,00%

NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W DOBRZYCY	4	0	2	1	7,69%	3,85%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. WOJCIECHA KILARA W PLESZEWIE	0	0	0	0	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. PREZYDENTA STANISŁAWA WOJCIECHOWSKIEGO W KALISZU	0	0	9	5	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA TEB EDUKACJA DLA DOROSŁYCH	0	0	1	1	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "ŻAK"	0	0	1	1	0,00%	0,00%
POLICEALNE STUDIUM KOSMETYCZNE DLA DOROSŁYCH	0	0	2	2	0,00%	0,00%
POLICEALNE STUDIUM WETERYNARII	0	0	1	0	0,00%	0,00%
POLITECHNIKA KOSZALIŃSKA	0	0	1	0	0,00%	0,00%
POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	0	0	1	0	0,00%	0,00%
SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK W ŁODZI	0	0	1	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH NR 2 W PLESZEWIE	3	29	3	1	10,00%	3,33%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W PLESZEWIE	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM BUDOWLANO-ELEKTRYCZNE IM. KAZIMIERZA WIELKIEGO W KALISZU	0	0	2	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM IM. PŁK. LUDWIKA BOCIAŃSKIEGO W MARSZEWIE	7	39	8	4	13,11%	6,56%
TECHNIKUM NR 1 W PLESZEWIE	9	32	29	9	29,90%	9,28%
TECHNIKUM NR 2 IM. GEN. MIECZYŚŁAWA SMORAWIŃSKIEGO W KALISZU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 2 W PLESZEWIE	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 3	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 7 W KALISZU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH	0	12	1	0	4,76%	0,00%
TECHNIKUM W KOŹMINIE WIELKOPOLSKIM	0	0	3	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W MĘCKIEJ WOLI	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W TARCACH	0	0	2	0	0,00%	0,00%
UNIwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	0	0	1	0	0,00%	0,00%
UNIwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	0	0	0	1	0,00%	0,00%

UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	0	0	13	4	0,00%	0,00%
UNIwersytet Medyczny w Łodzi	0	0	1	0	0,00%	0,00%
UNIwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	0	0	3	1	0,00%	0,00%
UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	0	0	1	2	0,00%	0,00%
UNIwersytet Szczeciński	0	0	4	2	0,00%	0,00%
UNIwersytet Wrocławski	0	0	1	1	0,00%	0,00%
UNIwersytet Łódzki	0	0	1	0	0,00%	0,00%
Wielkopolska Szkoła Medyczna	0	0	0	1	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu	0	0	1	0	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Edukacji i Terapii w Poznaniu	0	0	1	0	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu	0	0	1	2	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności w Łodzi	0	0	1	0	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Kmiecka w Łodzi	0	0	1	0	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Logistyki w Poznaniu	0	0	2	2	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu	0	0	1	1	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu	0	0	2	2	0,00%	0,00%
Zaoczna Policealna Szkoła "COSINUS" w Kaliszu	0	0	2	1	0,00%	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa im. Płk. Ludwika Bocińskiego w Marszewie	21	0	1	4	5,26%	21,05%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 im. Hipolita Cegielskiego w Pleszewie	10	3	19	8	22,89%	9,64%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 w Jarocinie	0	0	0	1	0,00%	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 3	0	0	1	0	0,00%	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 3 w Pleszewie	0	2	1	0	25,00%	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Stowarzyszenia 'Edukacja - Młodzież'	0	3	3	0	37,50%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Powyższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby absolwentów poszczególnych szkół w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy, a także tych którzy byli zarejestrowani jako osoby bezrobotne według stanu na koniec grudnia roku 2014 oraz koniec maja roku 2015.

Z analizy danych zawartych w tabeli wynika, iż **największą liczbę absolwentów na koniec grudnia roku poprzedzającego rok sprawozdawczy** stanowili absolwenci Technikum nr 1 w Pleszewie - 29 osób, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu- 13 osób, I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Pleszewie - 12 osób oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu - 9 osób.

Z kolei **na koniec maja 2015 roku największą liczbę bezrobotnych absolwentów** stanowiły osoby, które ukończyły Technikum nr 1 w Pleszewie - 9 osób, Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 2 im. Hipolita Cegielskiego- 8 osób oraz Państwową Wyższą Szkołę Zawodową im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu - 5 osób.

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów na koniec grudnia roku poprzedzającego rok sprawozdawczy był najwyższy wśród absolwentów Technikum nr 1 w Pleszewie i wyniósł 29,90 %.

Tabela 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku (c.d.)

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM.EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU	0	0	1	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W PLESZEWIE	36	0	3	8,33%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. POWSTAŃCÓW WIELKOPOLSKICH W KOŹMINIE WIELKOPOLSKIM	0	0	2	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ST. STASZICA W PLESZEWIE	154	0	8	5,19%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W PLESZEWIE	0	0	0	0,00%
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W JAROCINIE	0	0	1	0,00%
IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W KALISZU	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH EDICUS W POZNANIU	0	0	1	0,00%

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ŚW. JANA BOSKO W KALISZU	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE MISTRZOSTWA SPORTOWEGO JUNIOR WE WROCŁAWIU	0	0	1	0,00%
NIEPUBLICZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W DOBRZYCY	47	0	1	2,13%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. WOJCIECHA KILARA W PLESZEWIE	16	0	0	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. PREZYDENTA STANISŁAWA WOJCIECHOWSKIEGO W KALISZU	0	0	11	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA TEB EDUKACJA DLA DOROSŁYCH	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "ŻAK"	0	0	1	0,00%
POLICEALNE STUDIUM KOSMETYCZNE DLA DOROSŁYCH	0	0	1	0,00%
POLITECHNIKA POZNAŃSKA	0	0	2	0,00%
SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK W ŁODZI	0	0	1	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH	0	0	1	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH NR 2 W PLESZEWIE	35	34	1	2,86%
SZKOŁA POLICEALNA W TARCACH	0	0	1	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W PLESZEWIE	7	0	0	0,00%
TECHNIKUM BUDOWLANO-ELEKTRYCZNE IM. KAZIMIERZA WIELKIEGO W KALISZU	0	0	2	0,00%
TECHNIKUM IM. PŁK. LUDWIKA BOCIAŃSKIEGO W MARSZEWIE	72	56	11	15,28%
TECHNIKUM NR 1 W PLESZEWIE	83	32	17	20,48%
TECHNIKUM NR 2 W PLESZEWIE	0	0	0	0,00%
TECHNIKUM NR 6 W KALISZU	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 7 W KALISZU	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM SPECJALNE NR 5 DLA MŁODZIEŻY SŁABO SŁYSZĄCEJ I NIESŁYSZĄCEJ W KALISZU	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM W MĘCKIEJ WOLI	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET EKONOMICZNY W POZNANIU	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	0	0	7	0,00%
UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET SZCZECIŃSKI	0	0	1	0,00%
WIELKOPOLSKA SZKOŁA MEDYCZNA	0	0	1	0,00%
WIELKOPOLSKA WYŻSZA SZKOŁA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ	0	0	1	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA W POZNANIU	0	0	2	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA LOGISTYKI W POZNANIU	0	0	1	0,00%

ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. PŁK. LUDWIKA BOCIAŃSKIEGO W MARSZEWIE	0	0	0	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 2 IM. HIPOLITA CEGIELSKIEGO W PLESZEWIE	139	30	21	15,11%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 7 W KALISZU	0	0	2	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA EDU RES PRZY MŁODZIEŻOWYM OŚRODKU WYCHOWAWCZYM W KALETACH	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA NR 3 W PLESZEWIE	8	2	2	25,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA STOWARZYSZENIA 'EDUKACJA - MŁODZIEŻ'	11	6	1	9,09%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Powyższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby absolwentów poszczególnych szkół w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym, które były zarejestrowane jako osoby bezrobotne według stanu na koniec grudnia roku 2015.

Z analizy danych zawartych w tabeli wynika, iż największą absolwentów na koniec grudnia roku sprawozdawczego stanowili absolwenci I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Pleszewie – 154 osoby, Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 2 im. Hipolita Cegielskiego w Pleszewie – 139 osób, Technikum nr 1 w Pleszewie – 83 osoby, Technikum im. Płk. Ludwika Bociańskiego w Marszewie – 72 osoby, Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Dobrzycy- 47 osób.

Z kolei na koniec grudnia 2015 roku największą liczbę bezrobotnych absolwentów stanowiły osoby, które ukończyły Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 2 im. Hipolita Cegielskiego w Pleszewie – 21 osób, Technikum nr 1 w Pleszewie – 17 osób, Technikum im. płk. Ludwika Bociańskiego w Marszewie - 11 osób, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu – 11 osób oraz I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Pleszewie – 8 osób.

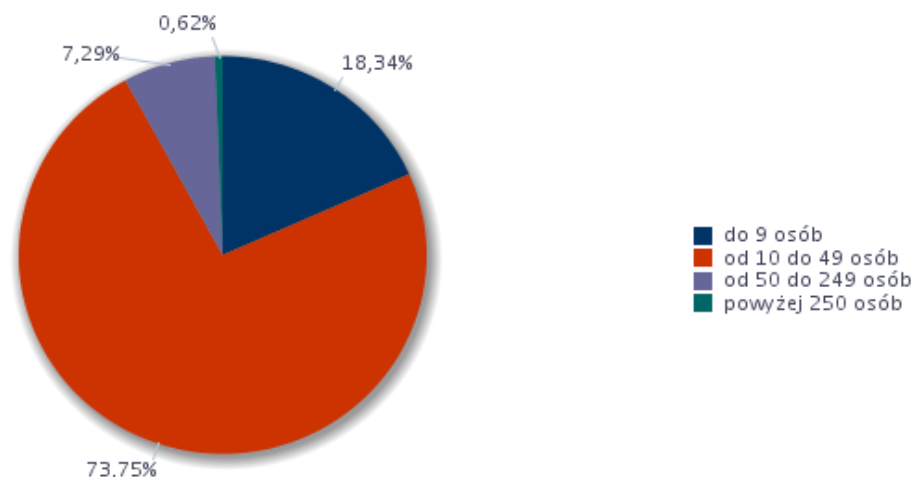
Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów na koniec grudnia roku sprawozdawczego był najwyższy wśród absolwentów Zasadniczej Szkoły Specjalnej nr 3 w Pleszewie i wyniósł 25% oraz Technikum nr w Pleszewie – 20,48%, a także Technikum im. płk. Ludwika Bociańskiego w Marszewie – 15,28%.

V ANALIZA LOKALNEGO RYNKU PRACY NA BAZIE BADANIA KWESTIONARIUSZOWEGO PRZEDSIĘBIORSTW

W 2015 roku Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie przeprowadził badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw, w wyniku którego przebadano łącznie **63 przedsiębiorstwa** z terenu powiatu pleszewskiego, o różnej klasie wielkości pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

Największy odsetek analizowanych podmiotów gospodarczych stanowiły małe przedsiębiorstwa **zatrudniające od 10 do 49 osób**, w tej klasie wielkości przebadano 33 przedsiębiorstwa a wśród przedsiębiorstw zatrudniających do 9 pracowników przebadano 23 przedsiębiorstwa. Spośród większych podmiotów gospodarczych zatrudniających od 50 do 249 pracowników przebadano 6 przedsiębiorstw oraz jedno przedsiębiorstwo zatrudniające powyżej 250 osób.

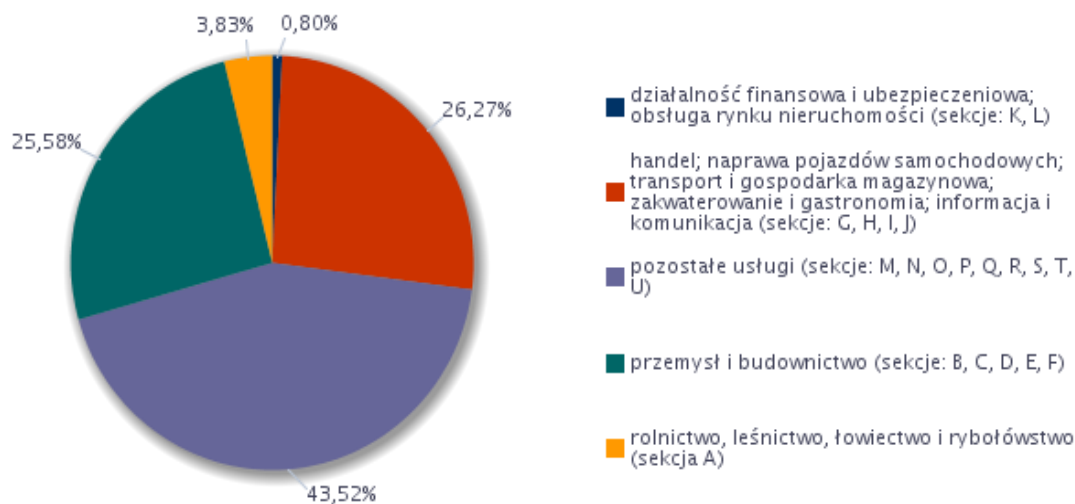
Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Diagram kołowy powyżej przedstawia strukturę badanych podmiotów gospodarczych ze względu na liczbę zatrudnionych pracowników, natomiast wykres poniżej prezentuje strukturę badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności, z której wynika, iż w ponad połowie (59,67%) badanych przedsiębiorstw zadeklarowano, że w roku 2015 zatrudnienie nie zmieniło się. Natomiast blisko jedna trzecia badanych podmiotów gospodarczych (29,60%) zdecydowała się na wzrost zatrudnienia w swojej firmie, z kolei co dziesiąte badane przedsiębiorstwo (10,73%) dokonało redukcji zatrudnienia.

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

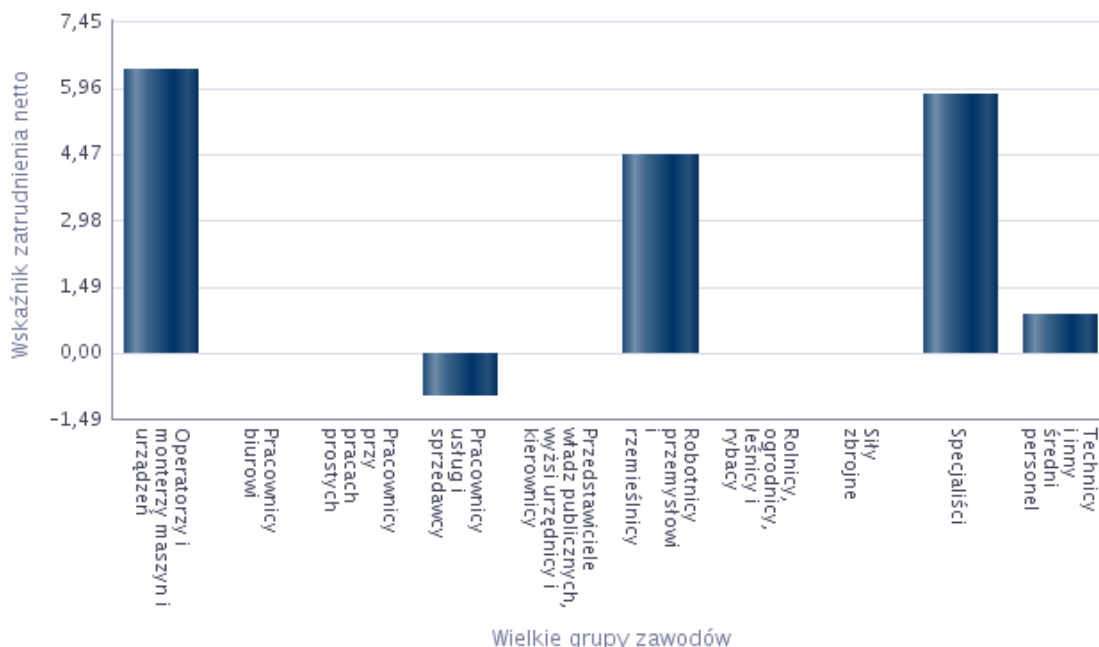
Wskaźniki zatrudnienia netto budowane są w oparciu o warianty odpowiedzi („zwiększyło się”, „nie zmieniło się”, „zmniejszyło się”, „nie dotyczy”/„trudno powiedzieć”) znajdujące się w kwestionariuszu badania przedsiębiorstw w pytaniach odnoszących się do bieżącej sytuacji przedsiębiorstw na rynku pracy. W związku z powyższym wskaźnik zatrudnienia netto jest wynikiem relacji odpowiedzi pozytywnych do negatywnych, a saldo odpowiedzi na dane pytanie diagnostyczne w okresie badawczym przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość prezentowanych wskaźników, tym wyższy odsetek podmiotów gospodarczych deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia.

Natomiast wartości dodatnie wyliczanych mierników oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika, tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Dodatnia wartość wskaźnika (różna od 100) oznacza, że odsetek podmiotów gospodarczych deklarujących wzrost zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii.

Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi przedsiębiorstw sygnalizujących jej pogorszenie. Wartość ta możliwa jest również do uzyskania w sytuacji, w której wszystkie podmioty gospodarcze deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

Miernik zatrudnienia netto w 2015 roku w powiecie pleszewskim wyniósł **WZ=18,87**, co oznacza, że w analizowanym roku sprawozdawczym większy odsetek przedsiębiorstw biorących udział w badaniu zadeklarował wzrost zatrudnienia niż wyniosła frakcja podmiotów gospodarczych, które zadeklarowały redukcję zatrudnienia.

Rysunek 3. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

W wyniku badania kwestionariuszowego **28,55% przedsiębiorstw zadeklarowało, że nie ma trudności z pozyskiwaniem nowych pracowników**. Natomiast 20,69% wskazało, że owe trudności wystąpiły, co może być spowodowane rodzajem branży, w której brakuje wykwalifikowanych pracowników.

W większości **pracodawcy poszukują nowych pracowników poprzez analizę dokumentów aplikacyjnych złożonych wcześniej przez kandydatów, za pomocą i pośrednictwem znajomych bądź ogłoszeń zamieszczanych w powiatowych urzędach pracy.**

W 2015 roku **najtrudniej było znaleźć pracowników w grupach elementarnych zawodów**, takich jak:

- **inżynierowie elektrycy:** czytanie ze zrozumieniem, montaż, obsługa i naprawa urządzeń technicznych, wykonywanie obliczeń, planowanie i organizacja pracy własnej,
- **kierowcy samochodów ciężarowych:** obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
- **kierowcy samochodów osobowych i dostawczych:** sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych,
- **magazynierzy:** komunikacja ustna, komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń,
- **ogrodnicy:** obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
- **operatorzy maszyn do prania:** obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej,
- **spawacze i pokrewni:** obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
- **sprzedawcy sklepowi (ekspedienci):** komunikacja ustna, komunikatywność, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń,
- **sprzedawcy w stacji paliw:** komunikacja ustna, komunikatywność, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, planowanie i organizacja pracy własnej, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu,
- **ślusarze i pokrewni:** obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Pracodawcy w roku sprawozdawczym **najczęściej zgłaszali do Powiatowego Urzędu**

Pracy w Pleszewie zapotrzebowanie na następujące stanowiska pracy:

- kierowca samochodu ciężarowego,
- technik prac biurowych,
- ślusarz,
- asystent do spraw księgowości,
- brukarz,
- kucharz,
- lakiernik proszkowy,
- malarz-lakiernik konstrukcji i wyrobów metalowych,
- nauczyciel niewidomych i słabo widzących (tyflopedagog),

- operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów,
- pozostali nauczyciele szkół specjalnych,
- szlifierz metali,
- technik administracji,
- sprzedawca,
- operator robotów spawalniczych,
- spawacz,
- pracownik obsługi monitoringu.

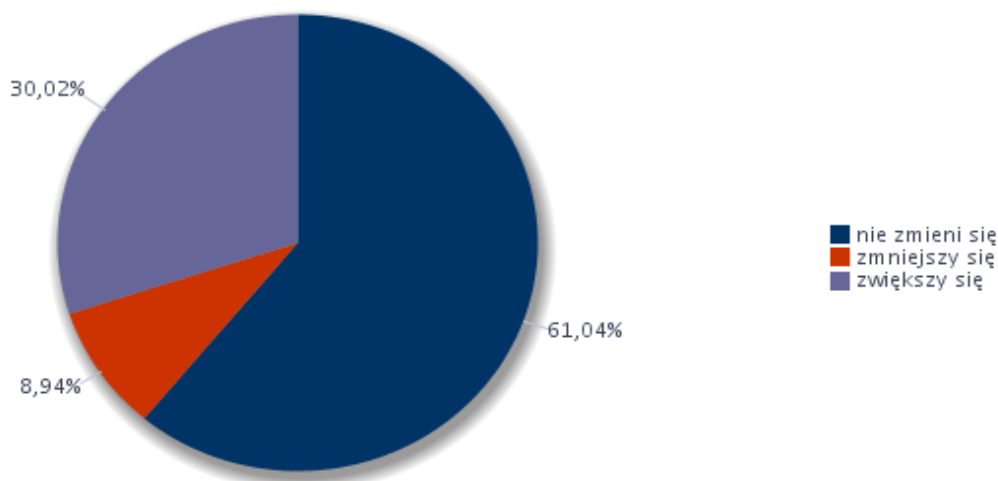
W roku **bieżącym przedsiębiorstwa zamierzają zatrudnić przede wszystkim na stanowiska pracy**, takie jak: spawacz, ślusarz, kierowca samochodu ciężarowego, malarz i lakiernik w branży metalurgicznej, nauczyciel nauczania początkowego, operator koparki, operator maszyn do obróbki skrawaniem, sprzedawca, stolarz, pielęgniarzka.

Do **umiejętności i cech, które będą najbardziej pożądane przez pracodawców u potencjalnych kandydatów na pracowników, których firma planuje zatrudnić należą:** doświadczenie zawodowe, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, jak również dodatkowe uprawnienia, wyuczony zawód, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, planowanie i organizacja pracy własnej, a także komunikatywność.

VI PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

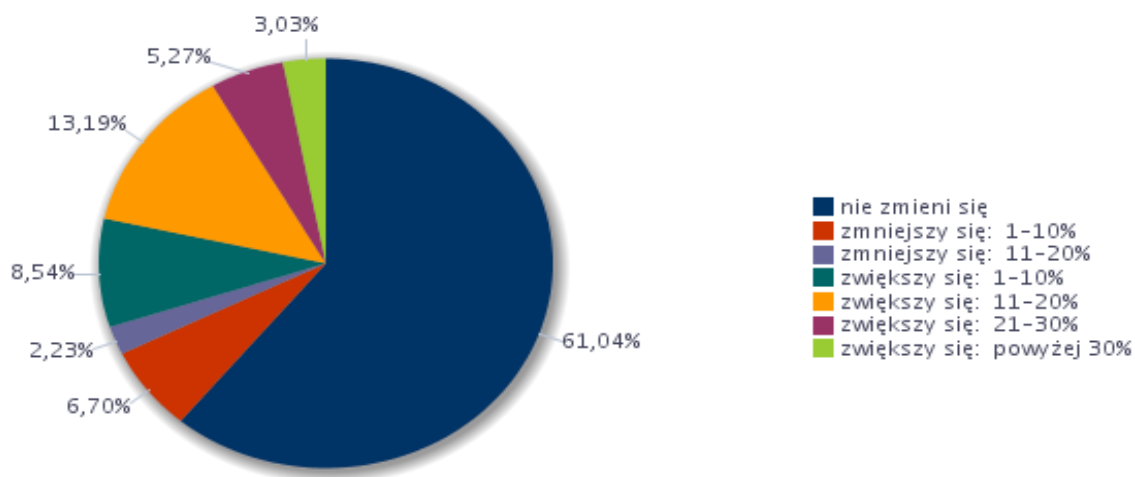
Ostatnią część monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi **prognoza lokalnego rynku pracy** mająca na celu wskazanie w jakich branżach i zawodach pracodawcy będą dokonywać zatrudnienia w 2016 roku oraz jakie cechy i umiejętności będą przez nich najbardziej pożądane u kandydatów.

Rysunek 4. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Rysunek 5. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku.

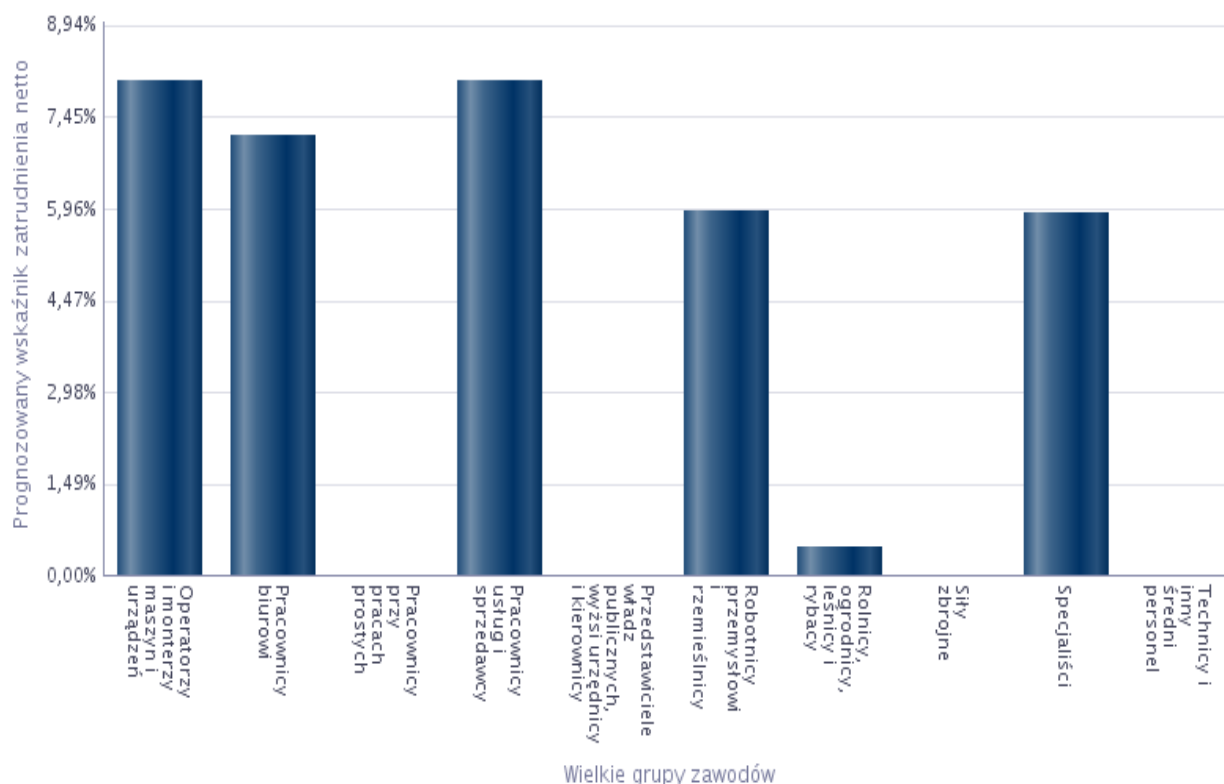

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Z danych przedstawionych na powyższym wykresie wynika, że w 2016 roku **ponad połowa badanych przedsiębiorstw nie przewiduje zmian w zatrudnieniu**, około 30% deklaruje zwiększenie zatrudnienia, natomiast 8% przedsiębiorstw będzie planowało redukcję.

Prognozowany **wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2016 roku wyniesie WZ = 21,08%**

Rysunek 6. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielich grup zawodów w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.mz.praca.gov.pl

Zawody w jakich **firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w 2016 roku to:**

- spawacz,
- ślusarz,
- kierowca samochodów ciężarowych,
- malarz-lakiernik,
- nauczyciel nauczania początkowego,
- operator koparki,
- operator maszyn do obróbki skrawaniem,
- sprzedawca,
- stolarz,
- doradca klienta w różnych branżach,
- pielęgniarka, lekarz.

Do umiejętności i cech, które będą najbardziej pożądane przez pracodawców u potencjalnych kandydatów na pracowników w 2016 roku, których firma planuje zatrudnić będą należeć między innymi: czytanie ze zrozumieniem, współpraca w zespole, doświadczenie zawodowe, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, jak również dodatkowe uprawnienia, wyuczony zawód, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, planowanie i organizacja pracy własnej, a także komunikatywność.

Podsumowanie

Na podstawie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pleszewie można wysunąć następujące wnioski:

- W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Pleszewie na koniec 2015 roku zarejestrowane były ogółem 1652 osoby.
- Stopa bezrobocia w powiecie pleszewskim na koniec 2015 roku ukształtowała się na poziomie 6,9% .
- Analizując stan bezrobotnych posiadających wyuczony zawód można zauważyć, że najwięcej osób w kategorii elementarnych grup zawodów zarejestrowanych było w kategoriach sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) i kucharze, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, ślusarze i pokrewni, technicy mechanicy.
- Największy napływ osób bezrobotnych w 2015 roku miał miejsce w takich elementarnych grupach zawodów jak sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), kucharze mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze i pokrewni.
- Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia zauważyć można, że największą wartość odnotowano dla zawodów: kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani, architekci krajobrazu, położne bez specjalizacji, ankieterzy, listonosze, asystenci nauczycieli, sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej/internetowej, drukarze, praczki ręczne i prasowaczki.
- Miernik płynności osób bezrobotnych był najwyższy w 2015 w takich elementarnych grupach zawodów jak robotnicy wykonujących prace proste w budownictwie drogowym i wodnym, pracownicy domowej opieki osobistej, inżynierowie mechanicy, artyści plastycy, ratownicy medyczni, robotnicy leśni i pokrewni, robotnicy budowy dróg, operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni.
- Analizując napływ ofert pracy stwierdzić można że najwięcej ofert pracy wpłynęło do PUP w grupie zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług i sprzedawcy oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.
- Do rankingu elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku należą specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), kierowcy samochodów ciężarowych, spawacze i pokrewni, monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych, tynkarze i pokrewni, kierowcy operatorzy wózków jezdniowych, pracownicy ochrony osób i mienia, przedstawiciele handlowi, pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani.

- Do zawodów zrównoważonych w 2015 roku należą takie elementarne grupy zawodów jak projektanci grafiki i multimedków, monterzy sprzętu elektronicznego oraz monterzy i serwisanci instalacji urządzeń teleinformatycznych.
- Do zawodów nadwyzkowych w 2015 roku należą dwie grupy zawodów pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne oraz wydawcy posiłków.
- Wśród najczęściej wymaganych w ofertach pracy umiejętnościach wystąpiły w największym odsetku między innymi takie jak: współpraca w zespole oraz planowanie i organizacja pracy własnej, komunikacja ustna/komunikatywność oraz wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.
- Analizując bezrobotnych bez zawodu wg. poziomu wykształcenia stwierdza się, że największy odsetek występuje wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz średnim ogólnokształcącym.
- Na koniec grudnia 2015 roku największą liczbę bezrobotnych absolwentów stanowiły osoby, które ukończyły Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 2 im. Hipolita Cegielskiego w Pleszewie, Technikum nr 1 w Pleszewie, Technikum im. płk. Ludwika Bociańskiego w Marszewie, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu oraz I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Pleszewie
- Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów na koniec grudnia roku sprawozdawczego był najwyższy wśród absolwentów Zasadniczej Szkoły Specjalnej nr 3 w Pleszewie oraz Technikum nr w Pleszewie a także Technikum im. płk. Ludwika Bociańskiego w Marszewie.
- Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw obejmowało 63 podmioty, najwięcej z nich zatrudniało od 10-49 pracowników.
- Większość badanych przedsiębiorstw deklarowała, że poziom zatrudnienia nie zmienił się w 2015 roku.
- Wskaźnik zatrudnienia netto wg wielkich grup zawodów w 2015 roku przyjął największą wartość dla operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń tj. 6,35.
- Badane przedsiębiorstwa raczej nie wskazywały na problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników.
- Badane przedsiębiorstwa najczęściej poszukują pracowników poprzez: analizę dokumentów aplikacyjnych złożonych wcześniej przez kandydatów.
- Najczęściej zgłaszanymi ofertami pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Pleszewie są oferty w zawodach: kierowca samochodu ciężarowego, spawacz, ślusarz, brukarz, sprzedawca.

- Prognozowane zatrudnienie netto wg wielkich grup zawodów w 2016 roku przyjęło największą wartość dla elementarnych grup zawodów operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz pracownicy usług i sprzedawcy.
- Pracodawcy w 2016 roku mają zamiar zatrudnić spawaczy, ślusarzy, kierowców samochodów ciężarowych.
- Najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami wśród potencjalnych pracowników są: czytanie ze zrozumieniem, współpraca w zespole, doświadczenie zawodowe, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, jak również dodatkowe uprawnienia, wyuczony zawód, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, planowanie i organizacja pracy własnej, a także komunikatywność.

INFORMACJA SYGNALNA ROCZNA

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE w Powiat pleszewski INFORMACJA SYGNALNA 2015 R.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Operatorzy maszyn do szycia
		Agenci ubezpieczeniowi
		Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Monterzy izolacji
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem
		Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)
		Zamiatacze i pokrewni
		Kierownicy do spraw finansowych
		Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
		Lektorzy języków obcych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Pomocnicy biblioteczni
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
		Technicy archiwistów i pokrewni
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Kierownicy do spraw budownictwa
	Monterzy linii elektrycznych	
	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	
	Pracownicy biur informacji	
	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	
	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	
	zawód deficytowy	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Kierowcy samochodów ciężarowych
		Spawacze i pokrewni
		Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych
		Tynkarze i pokrewni
		Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
		Pracownicy ochrony osób i mienia
		Przedstawiciele handlowi
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Monterzy sprzętu elektronicznego
		Projektanci grafiki i multimediiów
		Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych

NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży
		Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
		Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne
		Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni
		Pracznki ręczne i prasowacze
		Wydawcy posiłków
		Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości
		Pomoce kuchenne
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Inżynierowie telekomunikacji
		Kartografowie i geodeci
		Operatorzy aparatury medycznej
		Pomoce domowe i sprzętaczki
		Ankieterzy

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

